

**ZDRAVSTVENI RAZVOJNI
FORUM 2020**

Zdravstveni razvojni forum 2020 s temama Naša vloga na obzorju EU 2021–2027 ter Nove vloge in nova obdobja v zdravstvu je potekal v Portorožu 5. in 6. marca. Aktivno sodelovanje vodilnih naše bolnišnice je bilo – poleg vključevanja v diskusijo – nadgrajeno z moderiranjem prvega dneva srečanja in sodelovanjem na okrogli mizi z naslovom Kako smo zdravi in kje smo v EU.

V uvodnem predavanju smo bili seznanjeni s prednostnimi nalogami EU za naložbe v zdravstvu v letih 2021–2027 ter pomen ommapiranja zdravstvenega varstva kot novega pristopa k odločanju v zdravstvu, kar bo dodatna osnova, da se bodo zdravstvene ustanove oblikovale glede na potrebe prebivalstva. Projekt je podprla EU. Direktor ZZS je v okviru razvojnih pobud ocenil stanje financiranja in predstavil izhodišča za vključevanje tujih virov in dodano vrednost za slovensko zdravstvo, vključno z orientacijo spremenjenega načina plačevanja glede na kakovost storitev (t. i. *payforperformance*). Predstavitev vrhunskega zdravstvenega sistema je bila nazorna in usmerjena v prihodnost.

Prva okrogla miza o trenutnem stanju in prihodnji usmerjenosti je izhajala iz naslednjih postavk:

1. Leta 2006 so članice EU okrepile zavezo, da bodo ohranile temeljne vrednote ob učinkovitem in kakovostnem upravljanju sistema.

2. Ministri za zdravje članic EU so podpisali dogovor in zavezo o vzpostavitvi zdravstvenih sistemov na štirih vrednotah: univerzalnost, dostopnost, solidarnost in enakost.

3. Trenutni izzivi: Umestitev kakovosti in varnosti zdravstvenih storitev, usmeritev na izide zdravljenja, merjenje rezultatov izvedenih storitev, odpravljanje “nesnage” (defenzivna medicina, nepotrebne storitve, izogibanje težkim primerom), vključitev državljanov in državljanek v sistem, prednostno in vzdržno financiranje.

Pričakovanja v zdravstvu so bila opredeljena na osnovi analiz določenih podatkov in podana kot usmeritve za nadaljnje odločanje s primerom telemedicine na področju obravnave možganske kapi (telekap) kot ene od možnih rešitev prihodnosti.

Okrogla miza Sistem smo mi – kaj lahko storimo za vas? je z zanimivimi sogovorniki razkrivala sedanje stanje in izhodišča, kako oblikovati zdravstveni sistem prihodnosti.

Letos so na srečanju že drugič podelili priznanja *najboljše prakse v zdravstvu*. Našo bolnišnico je predstavljala asist. dr. Alenka Kovačič, mag. farm., spec., s prakso Spremljanje dela kliničnih farmacevtov na oddelkih bolnišnice. Bila je nagrajena in uvrščena v ožji izbor treh najboljših praks. Izbira najboljših praks je potekala po načelih, ki bodo veljala v prihodnji

perspektivi EU in je odlična priložnost za proaktiven pristop k projektom prihodnosti.

Učinkovitost zdravstva v evropski perspektivi novih obzorij, vprašanje ustreznosti sanacije kot poti k ozdravitvi bolnišnic, razmišljanja o razvoju zdravstvenega sistema v dobi brezvladja, aplikativna izkušnja iz Velike Britanije – so bile ključne teme nadaljevanja konference, ki smo jo sklenili z nadaljevanjem delavnice na temo mapiranja z izhodišči optimalne naložbe v zdravstvu v perspektivi EU 2021–2027.

Zdravstveni razvojni forum 2020 je imel z orientacijo v prihodnost zdravstvenega sistema tudi tokrat pečat aktivnega sodelovanja naše bolnišnice, ki s podeljenim priznanjem tako ostaja med prepoznanimi dobro vodenimi bolnišnicami.

*prim. asist. Daniel Grabar,
dr. med., spec.*

**KORONAVIRUS
SARS-COV-2**

Seznanjamo vas z navodili o ukrepih ob novem koronavirusu, ki smo jih sprejeli v ponedeljek, 9. 3. 2020:

- **Od srede, 11. 3. 2020, od 8. ure je vstopna točka Zdravstveni dom Murska Sobota v Grajski ulici 24. Splošna bolnišnica Murska Sobota skrbi samo za prizadete paciente, ki pridejo v enoto za bolezn.**

- Vhod za dializne paciente odpiramo ob prihodi in odhodi pacientov, za to skrbi osebje Odseka za dializo.

- Pacient s sumom na koronavirus, ki potrebuje hospitalizacijo, se obravnava v prostoru za

reanimacijo (rdeča soba) in se med čakanjem na rezultat testiranja hospitalizira v izolirnici na Pljučnem oddelku, kjer se lahko namestijo največ trije pacienti naenkrat.

- Če je pacient sprejet na Pljučni oddelek, je treba v dopoldanskem času najprej obvestiti odgovorno diplomirano medicinsko sestro na številko **563**, v popoldanskem času in ponoči ter v času dežurstva pa dežurno medicinsko sestro na številko **435**. Dokler pacient čaka na izvide, pride na Pljučni oddelek za pomoč nege zdravstveni tehnik iz Urgentnega centra in zdravstveni tehnik iz PIN-a. To ureja prva dežurna medicinska sestra (na številki **147**).

- Za hospitaliziranega pacienta je med čakanjem na rezultat odgovoren zdravnik, ki skrbi za paciente Pljučnega oddelka. Ob seznanitvi z rezultatom testiranja poskrbi za namestitev na ustreznem oddelku, ob pozitivnem izvidu pa izvede vse potrebno za transport pacienta v ustrezno ustanovo (obvestiti mora zdravnika, ki bo pacienta sprejel, in dispečersko službo o transportu ter pripraviti odpustno pismo).

- Po potrjenem pozitivnem izvidu na koronavirus zdravnik IPP pokliče infektologa v Maribor (**rednem delovnem času na številko 02 321 27 57, zunaj rednega delovnega časa na številko 02 321 23 84**).

Prizadeti pacienti se med čakanjem na rezultat testiranja na novi koronavirus zdravijo v Enoti intenzivne terapije Oddelka za perioperativno medicino. Za postopke nadaljnega zdravljenja ali premestitev poskrbi zdravnik intenzivist.

Zdravstvenim delavcem odsvetujemo potovanja v kraje, kjer so potrjeni primeri okužb z novim koronavirusom. Vsi, ki se vračajo z omenjenih območij, bodo ob pojavu simptomov testirani v skladu z veljavnimi priporočili. Do morebitnega pojava bolezenskih znakov priporočamo, da podaljšajo svoj

dopust za en teden in se samopazujejo.

Obenem vas obveščamo, da je Ministrstvo za zdravje do nadaljnega odpovedalo vsa strokovna izobraževanja zunaj bolnišnice, tudi v tujini.

Vodstvo bolnišnice

ČESTITKA

Specialistični izpit sta uspešno opravila Miha Tibaut, dr. med., spec. kardiologije in vaskularne medicine, in Attila Szunyog, dr. med., spec. ortopedije. Za pridobitev strokovnega naziva jima iskreno čestitamo ter želimo veliko uspehov na poslovni in osebni poti.

Vodstvo bolnišnice

AKUTNA STANJA V VASKULARNI NEUROLOGIJI

V Splošni bolnišnici Murska Sobota je v organizaciji vodje Odseka za nevrologijo Dominike Novak Pihler, dr. med., spec., potekal strokovni seminar Akutna stanja v vaskularni nevrologiji. Namenjen je bil specialistom in specializantom nevrologije, interne medicine, urgentne in družinske medicine, zdravstvenim tehnikom in diplomiranim medicinskim sestram ter fizioterapevtom, ki so udeleženi pri obravnavi bolnikov z akutno ishemično možgansko kapjo in znotrajmožgansko krvavitvijo ter strokovni javnosti, ki jih tematika podrobneje zanima. Srečanja se je udeležilo čez 120 slušateljev.

Na srečanju smo pregledali novosti in sodobna priporočila pri obravnavi

možganske kapi, prikazali primere iz prakse, izpostavili morebitne dileme, težave pri obravnavi, predvsem pa je bil namen seminarja izboljšati proces urgentne obravnave bolnika z akutno možgansko kapjo.

Nevrologinja Dominika Novak Pihler, dr. med., spec., je predstavila novosti pri zdravljenju akutne ishemične možganske kapi. Opozorila je na velik pomen hitre obravnave, skupinskega dela in zavedanja, da je bolnik v tistem trenutku najpomembnejši. Izpostavila je tudi željo po razvijanju slikovnih preiskav v naši bolnišnici, kot je npr. perfuzijsko slikanje z računalniško tomografijo (CT-perfuzija), ki bi omogočile boljšo obravnavo in s katero bi lahko izluščili še več primernih kandidatov za trombolitično zdravljenje. Ob tem je izkoristila priložnost ter pozvala radiologe in vodstvo k skupnemu reševanju te problematike.

Vodja urgentnega centra mag. Dejan Majc, dr. med., spec., in vodja zdravstvene nege v urgentnem centru mag. Marija Zrim, dipl. m. s., sta predstavila obravnavo bolnika z akutno ishemično možgansko kapjo v Urgentnem centru, kar sta popestrila tudi s prikazom primerov. Na predstavitvi sta poudarila, kako pomembni sta manchesterska triaža in hitra obravnava bolnika z akutno nevrološko simptomatiko. Prepoznavanje in obravnavo bolnika z akutno nastalimi nevrološkimi izpadi na terenu z vidika primarnega zdravstva je predstavila družinska zdravnica iz ljutomerskega zdravstvenega doma Simona Šilec, dr. med., spec. Klinične primere bolnikov z akutno ishemično možgansko kapjo, pridruženimi internističnimi zapleti in primeri zdravljenja sta predstavili specializantka hematologije Luana Laura Kosič, dr. med., in specializantka revmatologije Anja Kosi, dr. med.

V drugem sklopu srečanja smo se podrobneje seznanili z znotrajmožgansko krvavitvijo, kar nam je nazorno in popestreno s

slikovnim gradivom predstavila nevrologinja Lea Kalač Maček, dr. med., spec. Dotaknila se je tudi novosti pri zdravljenju, kar je potem natančneje predstavila nevrologinja Sabina Horvat, dr. med., spec., in povzela sodobna priporočila za obravnavo znotrajmožganske krvavitve.

Internist Darko Rajtman, dr. med., spec., in Nina Matjašec, dipl. m. s., sta interaktivno prikazala obravnavo bolnika v enoti intenzivne terapije, opozorila na pomen sodelovanja med različnimi zdravstvenimi delavci in različnimi specialisti ter predvsem skupinskega dela.

Internistka Urška Bencak Ferko, dr. med., spec., je predavala o oblikah antikoagulacijskega zdravljenja, o uvedbi ponovne antikoagulantne terapije pri bolniku z možgansko kapjo, ki se pri bolniku z ishemično ali hemoragično kapjo razlikuje. Poudarila je, da je pomembna individualna ocena bolnika in prikazala priporočila, ki nam pomagajo pri odločitvi o zdravljenju. Internist Daniel Crnčič, dr. med., spec., in specializantka interne medicine Janja Magdič, dr. med., sta lepo predstavila dva klinična primera bolnikov z znotrajmožgansko krvavitvijo, in sicer bolnika z znotrajmožgansko krvavitvijo ob antikoagulacijskem zdravljenju in uporabo antidota ter polimorbidnega bolnika na antikoagulacijskem zdravljenju.

Rehabilitacijo in pomen zgodnje nevrorehabilitacije bolnika po možganski kapi sta orisala fizioterapevta Jernej Balažic in Maja Lukovnjak.

Srečanje smo sklenili s predavanjem specializantke interne medicine Barbare Hüll, dr. med., na katerem smo se seznanili z obravnavo arterijske hipertenzije pri bolniku po možganski kapi. Zdravljenje te se namreč pri bolnikih razlikuje glede na osnovno bolezen, akutno nevrološko obolenje in glede na načrtovano zdravljenje.

Razprava je pokazala, kako zelo pomembna so takšna srečanja za spoznavanje novosti pri zdravljenju ter izmenjavo strokovnih mnenj in

prakse pri bolniku z možgansko kapjo, predvsem pa, da se s tem zdravljenje in hitrost obravnave bolnikov z možgansko kapjo še izboljša.

*Dominika Novak Pihler, dr. med., spec. nevrolog,
Barbara Baligač, dr. med.*

IZOBRAŽEVANJE ZA KLINIČNE MENTORJE NA FZV MARIBOR

Na mariborski Fakulteti za zdravstvene vede (FZV) je bilo 2. marca izobraževanje za klinične mentorje, usmerjeno na področje kakovosti in varnosti pri mentorstvu študentov zdravstvene nege. Naša bolnišnica je učna baza za številne zdravstvene poklice in učne ustanove. Med slednje spada tudi FZV Maribor, omejenega izobraževanja sva se udeležili tudi predstavnici kliničnih mentorjev iz našega okolja. Obravnavali smo **področje kakovosti** (razumevanje osnovnih pojmov, način predstavitve sistema kakovosti študentom na kliničnih primerih, pomen preverjanja znanja s področja kakovosti pri študentih med opravljanjem kliničnih vaj), **področje zagotavljanja varnosti, etične vidike in pomen dokumentiranja** v zdravstveni negi. Predavateljica, asist. mag. Maja Klančnik Gruden, prof. zdr. vzg., je med predstavitvijo omenila tudi pomembnost sistema vodenja kakovosti v šolstvu. Med elementi presoje za zagotavljanje kakovosti izobraževalne ustanove so namreč pomembni: vpletenost v okolje, delovanje ustanove, kadrovanje, študenti, materialne razmere za izvajanje izobraževalnih programov in sistem zagotavljanja kakovosti, ki mora poleg zunanje in akreditacijske presoje obvezno vsebovati tudi samo ovrednotenje s poročilom. Prvemu sklopu, sestavljen je bil predvsem iz podajanja teoretičnih osnov s področja varnosti in kakovosti, so sledili prikazi primerov in

specialnih znanj s področja varnega ravnanja z zdravili (pomen umestitve tega področja v klinično usposabljanje študentov zdravstvene nege, znanje, veščine in izkušnje kliničnih mentorjev, ki podajajo vsebine s tega področja ...) ter **področje obvladovanja bolnišničnih okužb** pri mentorskem delu v kliničnem okolju. Udeleženci smo v razpravi izpostavili številne vidike in tveganja na teh dveh področjih in bili enotnega mnenja, da so za klinično usposabljanje študentov **poleg znanja in izkušenj pomembni vzor mentorja in enotna merila ravnanja v vseh učnih bazah.**

Izobraževanje za klinične mentorje smo sklenili z okroglo mizo, izvedeno z virtualno aplikacijo, kjer smo udeleženci na vprašanja prek spletne povezave oddali svoje odgovore. Rezultate iz občinstva so udeležence okrogle mize komentirale glede na svoje izkušnje videnje in predvidevanja. Takšen pristop zagotavlja dobro, aktivno sodelovanje večine udeležencev, anonimnost odgovorov in možnost izražanja mnenja ne glede na izkušnje z javnim nastopanjem. V sklepkih okrogle mize smo podali predloge za izboljšanje šibkih točk, ki se pojavljajo med izvajanjem kliničnih vaj (kultura uporabe mobilne tehnologije, higiena rok in urejenost, uporaba zaščitnih sredstev, komuniciranje, podajanje vsebin, ravnanje ob pojavu neželenih dogodkov, v katerih je udeležen tudi študent ...). Ne glede na odstopanja, ki se pojavljajo, je pomembno, da delujemo sistemsko in enotno, kar pomeni dobro sodelovanje izobraževalne ustanove in kliničnih mentorjev.

*Marija Kohek, M. Sc. (Avstrija), dipl. m. s.,
Silvana Kurnjek Časar, dipl. m. s.*

KRVODAJALSKE AKCIJE

V marcu je Jožef Renn iz Rakičana že stotič opravil plemenito in hvalevredno dejanje. Daroval je več kot potrebno kri, za kar mu čestitamo, želimo predvsem zdravja in da bi še dolgo ohranjal to plemenitost.

Študenti Alme Mater Europaeae so organizirali krvodajalsko akcijo. Za plemenito dejanje jim čestitamo in jih tudi v prihodnje pozivamo k podobnim akcijam.

Vodstvo bolnišnice

ZGODILO SE JE – prejšnji teden

❖ Ponedeljek:

- Gost radijske oddaje Murskega vala Za zdravje je bil asist. Satar Baghrizabehi, dr. med., spec. oftalmolog, predstojnik Očesnega odd., tema: Zelena mrena – glavkom, skriti tat vida.

- Dr. Emil Pal, dr. med., spec. inf., predstojnik Inf. odd., je sodeloval v radijski oddaji Splošna bolnišnica Murska Sobota na Murskem valu; tema: Koronavirus.

❖ Torek:

- Splošna bolnišnica Murska Sobota in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Območna enota Murska Sobota, sta organizirala delovni sestanek

zdravnikov Splošne bolnišnice Murska Sobota in zdravnikov v osnovnem zdravstvu s predsednico Zdravniške zbornice Slovenije dr. Zdenko Čebašek Travnik, dr. med., spec. psihiatrije, na temo Napotitev pacientov v Urgentni center (knjižnica, V. nadstr. krg. bloka).

- Strokovni seminar Akutna stanja v vaskularni nevrologiji je organizirala Dominika Novak Pihler, dr. med., spec. nevrologije, Nevrološki odsek internega odd. (jedilnica Bolnišnične prehrane in dietoterapije).

-Strokovno pediatrično srečanje, tema: Hiperamoniemija; predavala je Eva Dora, dr. med. (predavalnica na Otroškem odd.).

❖ Sreda:

- Varstvo pri delu in požarna varnost (knjižnica, V. nadstr. krg. bloka).

❖ Četrtek:

- Predavanje v okviru strokovnih seminarjev Kirurškega odd. z naslovom Poškodbe zapestja, predavala sta Gašper Naveršnik, dr. med., in Sašo Stankovič, dr. med., spec. kirurg. (soba konzilija Krg. odd.).

ZGODILO SE BO– ta teden

❖ Ponedeljek:

- Predavanje v okviru strokovnih seminarjev Odd. Za periop. medicino z naslovom BIS, INVOS, TOF, predavala bosta Jaka Ivanič, dr. med., in Mojca Horvat, dr. med., spec. anest., rean. inperiop. int. med. (soba konzilija Odd. za periop. medicino).

❖ Torek:

- 14. seja strokovnega sveta zdravstvene nege Splošne bolnišnice Murska Sobota (knjižnica, V. nadstr. krg. bloka).

- Strokovno pediatrično srečanje na temo Vročinski krči; predavala bo Tina Belec, dr. med., (predavalnica na Otroškem odd.).

❖ Sreda:

- Predavanje v okviru strokovnih seminarjev Internega oddelka z naslovom Hepatitis C danes, predaval bo dr. Emil Pal, dr. med., spec. inf., predstojnik Inf. odd. (knjižnica Internega oddelka).

- Interno strokovno izobraževanje za področje ZN UZ obravnava bolnika, predavali bosta Mira Števančec, s. m. s, in Simona Kranjec Jaušovec, s. m. s, (knjižnica, V. nadstr. krg. bloka)

❖ Četrtek:

- Predavanje v okviru strokovnih seminarjev v Odd. Za periop. medicino z naslovom Kardio cirkulatorni zapleti med anestezijo in po njej, predavala bosta Petra Novak, dr. med., in Goran Larnsak, dr. med., spec. anest., rean. inperiop. int. med. (soba konzilija Odd. za periop. medicino).

- Svetovni dan glavkoma

-Svetovni dan ledvic – Zdravje ledvic za vse in povsod

❖ Petek:

- Predavanje v okviru strokovnih seminarjev v Odd. za periop. medicino z naslovom PONV, predavali bosta Ana Černezel, dr. med., in Petra Forjan, dr. med., spec. anest., rean. in periop. int. med. (soba konzilija Odd. za periop. medicino).

Tajništvo

Tajništvo

STATISTIČNI PODATKI ZA PREJŠNJI TEDEEN

ŠTEVILO SPP (evid. primeri):	387
ŠTEVILO BOD:	2017
LEŽALNA DOBA:	5,71
ŠTEVILO NOVOROJENČKOV:	14
DOJEČE MATERE BOD:	13

*Sladjana Čerpnjak,
služba ZEP*

Misel

»Ne glede na to,
ali je sonce ali dež,
bodimo hvaležni
za še en čudovit dan
in za življenje
kot največji dar.«
Splet

Ureja: Tajništvo
Naklada 140 izvodov
Prispevki in delo niso
honorirani.

Modri dirkač vam je
tedensko dosegljiv na naslovu:
<http://www.sb-ms.si>